

Sygn. akt V U 95/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Marta Grabowska

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od ustalenia zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy

na skutek odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 4 grudnia 2017 r.

znak (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 4 grudnia 2017 r. znak (...) i uznaje, że wnioskodawca M. K. nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w okresie od czerwca 2017 r. do sierpnia 2017 r. w kwocie głównej 1248,04 zł (jeden tysiąc dwieście czterdzieści osiem złotych 04/100), z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za sierpień 2017 r. w kwocie głównej 297,28 zł (dwieście dziewięćdziesiąt siedem złotych 28/100), z tytułu składek na Fundusz Pracy za okres od czerwca 2017 r. do lipca 2017 r. w kwocie głównej 77,30 zł (siedemdziesiąt siedem złotych 30/100).

SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Sygn. akt VU 95/18

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 04 grudnia 2017 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. z dnia 7 czerwca 2016 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1778), dalej „ustawa systemowa”) określił wysokość należności płatnika M. K. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy za okres od czerwca 2017 r. do lipca 2017r. oraz z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne za sierpień 2017r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, iż płatnik, mimo ciężącego na nim obowiązku, nie opłacił składek na w/ w ubezpieczenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Od powyższej decyzji wnioskodawca M. K. złożył odwołanie, w którym wskazał, iż od czerwca 2017r. do sierpnia 2017r. faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej z uwagi na stan zdrowia , bo nie wykonywał żadnych czynności związanych z prowadzeniem tej działalności , nie pozyskiwał klientów , nie pozostawał w gotowości do przyjęcia zlecenia i nie osiągał żadnych dochodów .

Wobec powyższego zarzucił, że zaskarżona decyzja jest błędna i krzywdząca.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Organ rentowy podniósł, że płatnik składek nie kwestionuje w złożonym odwołaniu wysokości zadłużenia, w okresach objętych zaskarżoną decyzją , ale jedynie fakt , że nie powinien posiadać tego zadłużenia .Dodatkowo ZUS Oddział w L. wskazał , że w spornym okresie M. K. był zgłoszony w Centralnej Ewidencji Informacji o Działalności Gospodarczej jako osoba prowadząca działalność gospodarczą i formalnie działalność ta nie była zawieszona .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy :

Wnioskodawca M. K. pozarolniczą działalność gospodarczą miał zarejestrowaną od 01 lipca 2013 r. do 17 sierpnia 2017 r. Była to działalność jednoosobowa, którą prowadził sam ,wykonując zlecenia . Wnioskodawca nie zatrudniał pracowników. Miejszem wykonywania działalności było miejsce zamieszkania skarżącego . Działalność prowadził w garażu , gdzie znajdowały się maszyny i urządzenia .Przedmiotem działalności było prowadzenie prac związanych z metaloplastyką. Wnioskodawca wykonywał ozdoby i meble z metalu, ogrodzenia z bramami i płoty.

W okresie od 25 października 2016 r. do 24 kwietnia 2017 r. tj. przez pełne 182 dni M. K. przebywał na zwolnieniu lekarskim . Leczony był w związku z przepuklinami kręgosłupa (zdiagnozowano około 20) i depresją, które to schorzenie pogłębiło się , gdy wnioskodawca zachorował i nie mógł zarobkować . Ponadto schorzenia ortopedyczne spowodowały , że wnioskodawca poruszał się na wózku inwalidzkim .

Pobierając zasiłek chorobowy od 25 października 2016 r. do 24 kwietnia 2017 r. M. K. nie miał zawieszonej działalności gospodarczej.

Po 24 kwietnia 2017 r. przez dwa niepełne miesiące skarżący opłacał składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne od zadeklarowanej podstawy wymiaru .

W maju 2017 r. M. K. złożył wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy . Lekarz Orzecznik ZUS Oddział w L. uznał wnioskodawcę za osobę częściowo niezdolną do pracy do 31 lipca 2019 r. ZUS Oddział w L. nie przyznał prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy , gdyż wnioskodawca nie spełniał wszystkich przesłanek ustawowych do przyznania prawa do tego świadczenia .

Na kolejnym zwolnieniu lekarskim M. K. przebywał od 24 czerwca 2017 r. do 14 sierpnia 2017r.

W okresie 24 czerwca 2017 r. do 14 sierpnia 2017r. M. K. nie prowadził działalności ze względu na stan zdrowia. Nie zatrudniał w tym okresie pracowników , ani też nie wynajmował maszyn ślusarskich innym podmiotom gospodarczym lub osobom fizycznym.

W dniu 17 sierpnia 2017r. wnioskodawca wyrejestrował działalność gospodarczą i miesiąc później sprzedał wszystkie maszyny ,które wykorzystywał przed 25 października 2016r. do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej .

dowód: - akta ubezpieczeniowe ZUS oraz akta rentowe wnioskodawcy ,

- przesłuchanie wnioskodawcy – k. 53, e-protokół z dn. 13.06.2018r. od 00:04:35.

Sąd zważył co następuje :

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778) osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu od dnia rozpoczęcia do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Płatnik składek przekazuje do Zakładu imienne raporty miesięczne, po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, w terminie ustalonym dla rozliczania składek (art. 41 ust. 1 ustawy systemowej). Jest też obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy (art. 46 ust. 1 ustawy systemowej). Zgodnie z art. 48 ustawy systemowej, jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolniony, Zakład dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej, bez uwzględnienia wypłaconych zasiłków oraz zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, zawiadamiając o tym płatnika. Jeżeli po wymierzeniu składek z urzędu płatnik składek złoży deklarację rozliczeniową, Zakład koryguje wymiar składek do wysokości wynikającej ze złożonej deklaracji rozliczeniowej, z uwzględnieniem wykazanych w deklaracji zasiłków oraz zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych.

Jak wynika z art. 8 ust. 6 pkt 1 za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Z kolei w myśl art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 672 j.t.) działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wyróżnia kilka specyficznych właściwości, tj. charakter profesjonalny, a więc stały, nie amatorski i nie okazjonalny, podporządkowanie regułom opłacalności i zysku, powtarzalność działań (np. seryjność produkcji, stypizowanie transakcji, stała współpraca itd.) oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r., sygn. akt III CZP 40/91).

Istotne jest przy tym, że na potrzeby ustalenia okoliczności istotnych z punktu widzenia ubezpieczeń społecznych z tytułu działalności gospodarczej, kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają pewne znaczenie w sferze dowodowej, ale nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., sygn. akt III UK 35/07). Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności. W konsekwencji, obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalności tej nie wykonuje. Także samo zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych, jak i sama treść składanych deklaracji rozliczeniowych nie przesądza o faktycznym wykonywaniu działalności gospodarczej (por. wyrok SN z dn. 3 sierpnia 2000r., II UKN 659/99, PPiPS 2002/2/43, który zachował swoją aktualność, mimo zmiany regulacji prawnej) i również stanowi jedynie o dopełnieniu formalnych obowiązków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy systemowej obejmuje oczywiście nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności

przygotowawcze, zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych. Chodzi zatem o okresy faktycznego wykonywania usług, jak też okresy wykonywania czynności związanych bezpośrednio z tą działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, jak i także załatwianie spraw urzędowych, ale tylko zmierzających do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania. W ocenie, czy zostały podjęte czynności zmierzające bezpośrednio do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej (czynności przygotowawcze stanowiące już o wykonywaniu tej działalności) należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar (wolę) osoby prowadzącej działalność gospodarczą (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17.12.2003 r., III AUa 1531/03, OSA w Białymstoku 2004 nr 1, s. 51; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17.7.2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy 2004 nr 7, poz. 16; nadto wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005 r., I UK 80/05, OSNP 2006/19-20/309).

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy w okresie od 24 czerwca do 14 sierpnia 2017 r. wnioskodawca jako płatnik miał obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, jaką zarejestrował z dniem 01 lipca 2017 r. Organ rentowy ustalił, że mimo zarejestrowania prowadzenia działalności gospodarczej płatnik nie zgłaszał deklaracji rozliczeniowych i nie opłacał składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy, co powodowało konieczność ustalenia zaległości składkowych w drodze decyzji. W odwołaniu od decyzji ustalającej te zaległości, płatnik podnosił, że w spornym okresie nie podejmował żadnych czynności związanych z faktycznym wykonywaniem zgłoszonej działalności.

W ocenie Sądu, w sprawie należało podzielić stanowisko wnioskodawcy.

Przede wszystkim należy wskazać, że przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie wykazało, że poza formalnym zaewidencjonowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej, wnioskodawca - w spornym okresie czerwiec- sierpień 2017r. prowadził działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w celach zarobkowych. Nie podjął też żadnych czynności przygotowawczych, by zacząć działać w jej ramach - po 182 dniowym zwolnieniu lekarskim z powodu leczenia schorzeń ortopedycznych i psychiatrycznych. Za wiarygodne Sąd uznał wyjaśnienia wnioskodawcy, iż mimo nie zawieszenia jednoosobowej działalności gospodarczej w spornym okresie, nie przystąpił do jej prowadzenia, a zaniechanie realizacji planów w tym zakresie było spowodowane jego stanem zdrowia, bo przez okres leczenia i rehabilitacji poruszał się na wózku inwalidzkim. Wnioskodawca nie zawiesił działalności gospodarczej w okresie leczenia czyli od 25 października 2016r. do 14 sierpnia 2017r. Nie przesądza to jednak o faktycznym prowadzeniu tej działalności w czasie, gdy figurował w rejestrze działalności gospodarczej.

Za wiarygodne w pełni Sąd uznał wyjaśnienia wnioskodawcy, który wyjaśnił w sposób jasny, logiczny i szczegółowy, że w okresie leczenia tj. od 25 października 2016r. do 14 sierpnia 2017r. nie osiągał on żadnych dochodów, a pozarolnicza działalność gospodarcza nie była faktycznie prowadzona.

Brak wreszcie dowodów zaoferowanych przez organ rentowy, które mogłyby podważać powyższe ustalenia. W szczególności dla przyjęcia odmiennego stanowiska nie była wystarczająca sama dokumentacja związana z figurowaniem działalności gospodarczej w Centralnej Ewidencji Informacji o Działalności Gospodarczej, na podstawie której organ rentowy oparł rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji, jako potwierdzające jedynie spełnienie formalnego obowiązku związanego z prowadzeniem zgłoszonej działalności.

W konsekwencji powyższego Sąd - na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kodeksu postępowania cywilnego - zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w sentencji wyroku.